

at de ønskede ogsaa, at Kommunerne skulde faa Pengene, men at de vilde have det sat ind i selve Statslaansloven. Jeg har sagt det før og skal gerne gentage det her, at det var klart som Dagen, at vilde man lægge Statslaansloven nogen Hindring i Vejen, saa var en hertil egnet Maade den, at indsætte noget andet i Loven end det, der nødvendig maatte staa der, nemlig Bestemmelsen om Laanets Optagelse. Enhver vidste, at Loven havde ikke ringe Vanskeligheder at overvinde paa sin videre Vej. Enhver, der var med paa den Ting, kunde se, at Gennemførelsen af Statslaansloven vilde give et vældigt Stød til Rentefodens Nedgang her i Landet. Det har jo ogsaa vist sig, at den har givet et stærkt Stød til den nedadgaende Rentebevægelse. En saadan Lov maatte selvfølgelig støde an mod mange Interesser og havde altsaa nok at kæmpe imod i sig selv. Ved at sætte andet og mere ind i Loven, end denne nødvendigvis krævede, forøgede man blot den stærke Modstand, der allerede var. Væde Medlemmer vilde erindre, hvorledes man stod op i det andet Ting fra forskellige Sider for at bekæmpe Statslaansloven. Havde der nu været andre, selve Laanet ubedkommende Punkter, som man kunde have hængt sin Misfornøjelse paa, og som man kunde have brugt Tiden til Drøftelse af, saa havde man i alt Fald naaet det, at December Termin var gaaet hen inden Lovens Gennemførelse. Hvorledes det saa vilde være gaaet senere, maatte altid blive et tvivlsomt Spørgsmaal. — Nej, det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds maa slet ikke søge at tilegne sig og sine Meningsfæller nogen Del i Væren for Statslaanslovens lykkelige Gennemførelse. Den Væde, de have i saa Henseende, ligger i deres forgæves og magtesløse Forsøg paa at lægge Loven Hindringer i Vejen — Forsøg af samme Art som dem, de gøre i Dag, da vi skulle træffe Bestemmelse om de 5 Millioner til Kommunerne.

J. C. Christensen: Denne Forhandling bør ikke gaa til Ende, uden at jeg endnu en Gang protesterer imod den Paastand, som den ærede Ordfører fremsætter. Hvad jeg før nævnte, var, at Flertallet stemte for de 5 Millioner uden at kunne bestemme, hvortil de skulde bruges, og det har jeg en Bekræftelse paa i, hvad den ærede Ordfører udtalte ved Statslaanslovens 1ste Behandling, og en yderligere Bekræftelse faar jeg, naar jeg ser, hvad der skete baade ved 2den og 3dje Behandling af den nævnte Lov. Nu fremsætter den ærede Ordfører igen den samme Paastand og siger, at til

den Lov stillede vi et Ændringsforslag, som blot havde til Hensigt at umuliggøre Loven, men det er ikke Tilfældet. Vi opstillede et Ændringsforslag, der gik ud paa bestemt at fastsætte, hvortil Pengene skulde bruges, og intet var naturligere. Den ærede Ordfører siger, at vi vilde sætte noget andet ind i Loven end, hvad der burde staa i den; men det strider imod de faktiske Forhold. Der burde staa deri Bestemmelser om Laanets Optagelse og om Pengenes Brug; det ved den ærede Ordfører meget vel. Der stod, at en Del af Pengene skulde bruges til at indløse de to 4 pCts Sterlinglaan og en anden Del til Jærnbaner. Følgelig burde der ogsaa staa noget om de øvrige Penges Brug. Vort Ændringsforslag gik kort og godt ud paa at bestemme Brugen ogsaa af de 5 Millioner; det var et ganske naturligt Ændringsforslag, og det stemte fuldstændig overens med hele Lovens Form og Indhold. Hvorledes kan det ærede Medlem da paa staa, at det var det samme som at spænde Ben for Loven. Den ærede Ordfører henviser til, hvad der skete i Landstinget, men det er ikke nok til at bekræfte hans Paa stand. At vi fra vor Side vilde hævde, at Kommunerne skulde have de 5 Millioner Kr. til Ublaar, og at det skulde ske efter Regler, som fastsættes i Loven, er ganske sikkert; det indeholdt vort Ændringsforslag med udtrykkelige og klare Ord. Men den ærede Ordfører sagde den Gang, at det behøvede man ikke da at tage Bestemmelse om, at da var der kun Tale om at optage Laanet, og at senere kunde man bestemme Anvendelsen. Det er lige saa sikkert, og derfor kan det ikke nytte, at den ærede Ordfører Gang efter Gang paastaar, at han og hans Venner have søgt at gennemføre et Lovforslag, som kunde sikre Kommunerne noget, medens vi havde sat os derimod. Det strider imod det faktiske Forhold, som er dette, at vi aldeles ikke have sat os imod Statslaansloven, hverken i Finansudvalget eller her.

Finansministeren (Lüttichau): Jeg vil blot over for det ærede Medlem fra Altings (Bernsen) ikke undlade at udtale, at jeg, som jeg ogsaa ytrede ved Sagens 1ste Behandling, overmaade godt kan forstaa, at man ønsker at give Loven, om jeg saa maa kalde det, tilbagevirkende Kraft. Men det vil ikke kunne ske. For det første tror jeg, at det Laanebeløb, der stilles til Raadighed for at hjælpe Kommunerne, fuldt op vil blive optaget af den Anvendelse, som dog skulde være den hovedsagelige, nemlig Anvendelsen til de ny Baneanlæg, som der er Tale om. Men selv om dette ikke skulde